

Poština plačana v gotovini.

Leto XI., št. 293a

Ljubljana, torek 2. septembra 1930

Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešer-
nova ulica 4. — Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842; Praha číslo
78.180; Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Ulične bitke v Budimpešti

Krvavi izpad med policijo in delavstvom — Nastop
vojaštva — Strojne puške in oklopni avtomobili — De-
molirani lokali — Dva mrtva, več sto ranjenih

Budimpešta, 1. septembra. M. Za danes so bile napovedane velike demon-
stracije delavstva, ki jih je organizirala
socialnodemokratska stranka. Policija
je te demonstracije sprva zabra-
nila in prepovedala tudi zborovanje,
vendar pa se delavci niso uklonili in so
že v naprej izjavili, da bodo demon-
strirali proti nadaljnjemu zatiranju kljub
vsem prepovedim. Zaradi tega so bile
že v soboto izdane obsežne varnostne
odredbe. Državni podtajnik v notra-
njem ministrstvu Krazcinsky je dobil
vsa pooblastila in dovoljenja za uporabo
oborožene sile, če bi drugače ne bilo
mogoče ohraniti reda in mira. Na
drugi strani je vlada povabila socialno
demokratske voditelje na razgovor, v
katerem se je z njimi sporazumela, da
bo kljub oficijelni prepovedi dopustila
zborovanje in povorko skozi glavne
ulice, če jamčijo, da ne bo prišlo do ne-
redov. Socialnodemokratski voditelji so
sprejeli ta pogoji.

Včerašnji dan je potekel brez večjih
incidentov, dasi je bilo že včeraj opa-
ziti, da vlada v delavskih vrstah straš-
no ogorčenje zaradi prepovedi zboro-
vanja in da lahko vsak hip pride do
izbruha neredov in nemirov. Zato so že
sinoči hodile po ulicah močne policijske
patrulje, pojačane z žandarmerijo in
vojaštvom. Noč je potekala v miru, to-
da današnji dan je napočil v znamenju
krvavih policijskih demonstracij in borb.
Iz vseh predmestij so že okrog 8. zju-
traj korakali proti centru mesta veliki
oddelki delavstva. Na vseh večjih kri-
žiščih so bile postavljene posebne re-
ditejske skupine socialnih demokratov,
ki so dajale delavskim skupinam navo-
dila, kam naj krenijo.

Koderkoli se je vmešala policija, je
prišlo do incidentov, ki so običajno kon-
čali s tem, da je bilo več delavcev are-
tiranih. Vse to je vplivalo na delavske
mase skrajno nepovoljno in ko se je
zbralo na okrogonskem trgu okrog 5
tisoč delavcev, so brez vednosti voditel-
jev krenili v povorki proti trgovskemu
delu mesta. Policija je skušala delavske
mase zavrniti in jih razkropiti, pa je
bila preslaba. Policijske patrulje so se
morale po prvem spopadu umakniti
pred razjarjeno množico, ki sedaj ni več
poznala nobene meje in ovire. Demon-
stracije so zavzele vedno resnejše
oblike in še predno je prispelo policijsko
ojačenje, so demonstranti že vdrli
v trgovine, razbili izlozbe in povsod,
kamor so prišli, vse demolirali. Vdrali
so tudi v privatne hiše in prepevali
stanovalec, o katerih so sodili, da pripa-
dajo meščanskim krogom.

Končno je prišlo na pomoč vojaštvo,
ki je streljalo v množico. Na bojišču sta
hudala 2 mrtva in okrog 300 bolj ali manj
hudo ranjenih. Demonstranti so se nato
umaknili v mestni park, kjer so s klopi
mizami zgradili barikade. Pred barikadami
se je vnela pravcata bitka. Tudi de-
monstranti so rabili orožje ter se je
streljalo na obeh straneh. Policija in vo-
jaštvo so demonstranti vrli tega obme-
taval s kamenjem, steklenicami in gra-
nitnimi kockami, ki so jih izruvali iz
cestnega tlaka. Sebe po skoro enourni
borbi so se demonstranti razkropili.
Aretiranih je bilo nad 100 oseb. Mesto je
proti poldnevni sličilo kraju, v katerem
je divjala vojna vira. Na ulicah je vi-
deti samo vojaštvo in do zob oborože-
ne policijske oddelke. Na važnejših kri-
žiščih so postavljene strojnice, vsa gar-
nizija pa je v najstrožji pripravljenosti.
Na vseh koncih mesta so se še ves dan
vršile manjše praske med policijo in de-
monstranti, a za zvečer pričakujejo zo-
pet novega napada na centrum mesta,
ker so med tem prispeli večji delavski
oddelki iz okolice, četudi so bile ceste,
ki vodijo v mesto, strogo zastražene.
Vlada je bila ves dan zbrana v mini-
strskem predsedništvu, kjer se je po-
svetovala o položaju. Splošno sodijo, da
je položaj v Budimpešti izredno resen.
Večerni listi o današnjih demonstracijah
in borbah niso smeli poročati podrobnosti.

Dunaj, 1. septembra. S. Iz Budimpe-
šte poročajo: Od socialnih demokratov
za današnji dan napovedane demonstracije
so okoli 13. ure ustvarile zelo opasno
situacijo. Prispelo so vesti, da so de-
monstranti v ulici Benczur pričeli pleniti
vilje bančnih uradnikov. Alistenca vo-
jaštva je prispela v dveh oklopnih avto-
mobilih. Oddanih je bilo nekaj salv. Vo-
zovi reševalne postaje so odpremili ranjen-
ce. Na več krajih mesta je prišlo do tež-
kih spopadov s policijo. Prihajala so po-
ročila, da so demonstranti prihajali po-
tlačiti.

Proti poldnevni je na Andrassyjevi ce-
sti korakalo približno 10.000 delavcev,
ki so vpili: »Kruha! Deda! Doli z buržu-
azijo!« Ustavljali so tudi avtomobile ter

bombardirali vozove cestne železnice.
Več potnikov je bilo ranjenih. Policija je
nato stopila v akcijo ter je z atako raz-
pršila množico.

Večerna situacija

Budimpešta, 1. septembra. s. Proti 15.
uri je imela policija položaj v rokah. V
prvih večernih urah vlada povsod mir.
Policija, vojaštvo in orožništvo je v naj-
strožji pripravljenosti, ker se za ponoč-
ne ure pričakujejo novi nemiri.
Demonstranti so pretepli tudi dva so-
cijalistična poslanca, ki sta jih skušala
miriti. Oba sta dobila tako hude poškod-
be, da so ju morali prepeljati v bolnico.
Tudi demokratskega občinskega svetni-
ka Klara so demonstranti pretepli in so
tudi njega morali s težkimi poškodbami
odpeljati v bolnico.

Žrtve

Budimpešta, 1. septembra. s. Število
žrtv izredov znaša 2 mrtva, 57 težko
in približno 300 lahko ranjenih. Polici-
ja poroča, da je sodelovalo pri izredih
približno 15.000 oseb, od socialno-de-
mokratske strani pa se ceni število demon-
strantov na 40.000. Od ranjenih stražni-
kov se borijo 4 s smrtno. Demonstran-
ti so zaklali nekega policijskega straž-
nika. Nato so napadli voz cestne želez-
nice ter ga sežgali. Sele ko je prišlo vo-
jaštvo ter je postavilo strojnice, se je
množica umaknila. Novinar Bereny, ki
je hotel oditi v avtomobilu v mestni log,
da poroča svojemu listu o dogodkih, je
bil s kamenjem težko ranjen. Njegov
avtomobil je množica obkolila ter ga
pričela bombardirati. Stanje ranjenega
novinarja se smatra za resno.

Uradno madžarsko poročilo

Budimpešta, 1. septembra. AA. MTI po-
roča o današnjih delavskih demonstracijah:
Delavske demonstracije so bile prirejene
v mestnem gozdiču. Pri demonstracijah je bi-
la ena oseba ubita, ranjenih pa 50. Iz pro-
vince poročajo, da je bila tam popolnoma
mirno.

Že ob 7. zjutraj so bili aretirani štirje
delavci, ki so nagovarjali svoje tovariše,
naj prirejajo nered. Ob 11.45 je korakalo
po Andrassyjevi ulici okoli 10.000 delavcev
v skupinah po 3 in 4. Množica je ozkila
revolucionarna gesla. Policija, vrožila
in reditelji socialno-demokratske stranke
so se trudili, da vzdržijo red, vendar pa je
postajala množica čedalje bolj razburjena
ter je s kamenjem in kocki železa začela
obmetavati okoli, izlozbe, avtomobile in
tramvaje. V tramvajih in avtomobilih je
bilo ranjenih več potnikov. Nato je stopila
v akcijo policija, ki je razpršila množico z
naskokom. V Dobanovi ulici je morala po-
licija uporabiti sablje, da je mogla razpr-
šiti demonstrante, od katerih je bilo eden
ranjen na glavi. Tudi v mestnem gozdiču je
morala policija s sabljami razpršiti gručo
omladincev. Pri njih so bili našli letake
komunistične vsebine. V bližini Andrassy-
jevi ulici je hotela množica vdreti v palačo.
Policija jo je obveljala šele, ko je dobila
pojačanja. V več primerih je bila policija
prisiljena rabiti orožje. V mestnem gozdiču
so demonstranti razbili kavarno. V Bermo-
jevi ulici so začeli demonstranti ropati in
odnašati stvari iz neke vile, toda policija
je demonstrante razpršila.

V bližini Milenjskega spomenika je mno-
žica razbila avtomobil ter ga zažgala. Poli-
cija je morala potegniti sablje. Ker je mno-
žica navahnila na policijo s kamenjem in s
svinčeniimi tobovi, ki so jih prinašali delavci
iz neke trolane, sta morala stopiti v ak-
cijo dva oklopna avtomobila s strojnimi pu-
škami. Na hišah je bilo razbitih mnogo šip
ter na ulicah mnogo pasantov ranjenih. V
nekem bližnjem sanatoriju so obvezali 300
ljudi. Reševalno društvo ni imelo na raz-
pologo zadosti avtomobilov za prevoz ra-
njencev ter je moralo uporabiti privatne
avtomobile, na katerih so visele zastavice
Rdečega križa. Policija je morala tu upora-
biti strelno orožje. Mnogo demonstrantov in
policistov je bilo ranjenih.

Francoski polet preko Atlantika

Pariz, 1. septembra. AA. Vso prelošno
so se vršile na pariškem letališču Le Bour-
get velike priprave za polet francoskih
letalcev Costesa in Bellonta v New York.
Start, ki bi se imel vršiti ob 5. zjutraj, je
bil radi megle odložen. Izvršil se je v pr-
vih popoldanskih urah. Ob 14.35 so letalo
»Point d'Interrogation« (Vprašaj) opazili
nad Irsko.

London, 1. septembra. g. Francoska le-
talca Costes in Bellonta, ki sta danes sta-
tala za polet v Ameriko, so danes ob 17.35
videli pri južni obali Irske v bližini mesta
Kingstown. Letalca sta letela v zapadni
smeri Na krovu je vse v redu.

Jugoslovenska razstava v Solunu

Beograd, 1. septembra. p. Dne 14. t. m.
bo v Solunu otvorenja na svečan način ju-
goslovenska razstava vzorcev, ki je velike
propagandne važnosti za jugoslovensko na-
rodno gospodarstvo, ker bo nudila mož-
nost novih trgovskih stikov z bližnjim
vzhodom. Razstavo bo otvoril osebno mi-
nistar trgovine g. Juraj Demetrović.

ZAČETEK PROCESA V TRSTU

Včerašnji prvi dan razprave je bil izpolnjen s formalnostmi in čita-
njem obtožnice - Državni tožilec zahteva za 7 obtožencev smrtno kazen

Velike varnostne odredbe

Trst, 1. septembra. č. Danes popol-
dne ob 3. se je pričel pred izrednim
tribunalom za zaščito države, ki se je
v to svrhu preselil iz Rima v Trst,
proces proti 18 italijanskim državlja-
nom jugoslovenske narodnosti, ki so
obtoženi, da so rovarili proti državi,
vršili razne teroristične akcije in pri-
padali tajni protifašistični organizaci-
ji. Pri sedanjih razpravi se zagovarja
le 14 obtožencev, dočim se proti šti-
rim vrši razprava v njihovi odsotno-
sti, ker so pobegnili v inozemstvo. So-
dišču predseduje milični general Cris-
tini, ki je v soboto prispel iz Rima v
Trst.

Pred sodno palačo

Že dolgo pred 3. uro se je zbrala v
okolici nove sodne palače v ulici Cor-
neio velika množica radovalnega občin-
stva. Prihoda obtožencev publika ni
mogla videti, ker se ti nahajajo v je-
kah, ki so v zadnjem traktu same palače;
s tem večjo napetostjo pa je opazovala
prihajajoče sodnike, ki so sami milični
oficirji in so se pripeljali v paradnih
uniformah tik pred 3. uro pred palačo.

V sodni dvorani

Medtem je bilo v sodni dvorani vse
pripravljeno za pričetek procesa. Pred
tribunalom stoji velika železna kletka,
določena za obtožence.

Pred dvorano stražijo karabinjerji in
miličniki, ki so razvršeni tudi po vseh
hodnikih, ob vsakem oknu in po stop-
nišču sodne palače. Pred glavnim
vhodom sodišča je cel oddelek karabi-
njerjev, okrog vse sodne palače pa je
kordon miličnikov 58. legije in od-
delek karabinjerjev. Ob vhodu v pa-
lačo se vrši izredno stroga kontrola.
Vsi udeleženci sodišča, vsi odvetniki
in ostali, ki imajo opravka pri proces-
su, morajo imeti posebne izkaznice, ki
jih izdaja policijska direkcija. Brez te
izkaznice ne more nihče v sodno po-
stoplje. Kontrola se vrši tudi po stop-
nišču, a predno dovolijo vstop v sodno
dvorano, vsakogar natančno preiščejo,
alri nima morda pri sebi kakšnega orožja.

Sami fašistični novinarji

Dvorana je bila kljub temu polna do
zadnjega kotička. Vstopnice so dobili
le zanesljivi fašisti. Tudi novinarska
klop je gosto zasedena, a med novinarji
ni nobenega inozemskega dopisnika.
Napovedano je bilo, da bodo prisostvo-
vali tudi nekateri nemški, angleški in
ameriški žurnalisti, toda prišel ni nobe-
di; ali zaradi tega, ker ni dobil vstop-
nice ali morda iz kakih drugih razlo-
gov, ni znano. (Pri tej priliki mo-
ramo demantirati vest »Popola di Tri-
este«, čes da je tudi »Jutro« dobilo
dovoljenje, da sme poslati na proces
svojega poročevalca. Vest je na žalost
docela izmišljena in od fašističnega
organa lansirana v svet s prozorno
tendenco. Op. ur.)

Pozornost vzbuja, da se nahajajo
med poslušalci francoski in angleški ge-
neralni konzul ter turški konzul.

Šest zagovornikov

Obtožence zagovarja 6 odvetnikov,
postavljenih s strani sodišča in sicer
Miloša, Bidovca, Špangerja in Pertota
dr. Guido Genarini, Marušiča in Sirka
dr. Chesich, Nikola Kosmača dr. Bo-
logna, Josipa Kosmača in Obada dr.
Matosel, Stoko, Zaharja in Valenčiča
dr. Luiggi Contreras, Ruplja, Kaca in
Franceschinijevo po dr. Chesich.

Prihod sodnikov

Par minut po 3. uri so stopili v dvo-
rano člani izrednega sodišča s predse-
dnikom generalom Cristinijem na čelu.
Vsi so bili v vojaških uniformah. Publi-
ka občuduje mladostno postajo komaj
33 letnega predsednika generala Cris-
tinija, ki v svoji sijajni generalski opre-
mi izgleda še mlajši nego je. Ob gro-
nem molku je odredil predsednik, da se
privedejo v dvorano obtoženci.

Prihod obtožencev

Odprla so se postarska vrata in do-
dani od bajonetov so se pojavili v dvo-
rani obtoženci. Kot prvo so privedli
gospo Sofijo Franceschini. Še mlado,
32 letno soprogo soboženega Hilarija
Franceschinija, proti kateremu pa je
bila razprava odgojena. Njena vitka
postava in njeno blede lice vzbujajo ob-
ččo pozornost. Za njo so privedli ostale
obtožence v sklenjeni vrsti ter jih za-
prli v kletko, okrog katere so se grupi-
rali karabinjerji.

Z različnim glasom odgovarjajo ob-
toženci na predsednikova vprašanja po
osebnih podatkih. Vsem je videti na
bledih obrazih dolga doba preiskoval-
nega zavora, a mirni in prisebni so vsi
brez izjeme.

Čitanje obtožnice

Obtožnica je zelo obširna in obsega 35
na stroji tipkanih strani. Naperjena je proti
vsem 87 obtožencem, proti katerim bi se
bila morala po prvotnih dispozicijah vršiti
razprava, pač pa so bili oni redki odstavi-
ki, ki govorijo o obtožencih, proti katerim
je bila razprava odgojena, pri čitanju na
današnji razpravi izpuščeni. Obtožnica oči-
ta obtožencem, da so vodili sistematično
protiitalijansko akcijo, zlasti z razširjanjem
tajnih letakov, ki so vsebovali same laži
proti Italiji. Nastopali da so z uboji napram
državljanom, ki so zvesti italijanski domo-
vini, nastopali pa da so s terorističnimi
dejnanji zlasti proti važnejšim osebam, na-
padali javna poslopja, vršili spijonažo in
druga zločinska dejanja. Takih zločin-
stev je bilo tokom poslednjih štirih let izvrš-
enih v Juljski Benečiji 99. Med njimi je bilo 31
oboroženih napadov in poskušanih ubojev
napram fašistični milici in karabinjerjem,
dalje 13 izvršenih ubojev, 11 požigov šol
in vojaških objektov, 8 terorističnih aten-
tatov in 4 vohunska zločinstva.

Obtožnica pravi dalje: »Vse kaže, da teh
zločinov ni pripisovali samo manifestaci-
jam posameznih krim. individuev, nego
organizirani skupini, ki je imela točen ire-
dentični načrt proti Italiji. Cilj vsega
zločinskega delovanja je bil ogražanje drž-
javne varnosti in razširje strahu med
delovnim ljudstvom Juljske Benečije. Bilo
je mnogo konkretnih dokazov v gori na-
vedenih poudincev, ki so izvrševali brezi
določene zločinstva, ni pa bilo mogoče ugo-
toviti popolnoma točno one prave organiz-
acije, ki so ji nedvomno pripadali vsi njeni
odgovorni člani in od katere so oni prele-
mali tudi denar, orožje in eksploziva.«

Dalje govori obtožnica podrobno o ubo-
ju novinarja Guida Neria in opisuje na-
tančno dogodek dne 10. februarja t. l., ko
je ob 11. zvečer eksplodirala bomba v pro-
storih fašističnega dnevnika »Popola di Tri-
este«. Obtožnica izjava med drugim: Pri
tej eksploziji je bil usmrčen novinar Neri,
težko ranjeni pa so bili neki sodružniki li-
sta, neki tipograf in neki sluga. Tudi po-
stoplje je bilo precej poškodovano. Bomba
je imela zelo veliko eksplozivno moč. Malo
pred tem je bila meseca januarja eksplodi-
rala bomba tudi pri Svetliniku zmage v
Trstu. Za prvi podatki preiskave so poka-
zali, da sta oba bomba bombi enake konstruk-
cije in napolnjeni z enako eksplozivno
snovjo. Tudi protiitalijanski letaki, ki so
bili najdeni na različnih krajih in v razli-
čnem času so bili po vsebini identični.
Atentati so se vršili docela sistematski po
navodilih z enega in istega mesta. Malo
kasneje so bili najdeni tiskani letaki, iz
katerih so oblastva doznala za izvor teh
terorističnih protidržavnih akcij in zasledi-
la tajno organizacijo, ki jih je vodila.

Organ tega tajnega terorističnega udru-
ženja je bil list »Borba«, ki je napadal ita-
lijske šole, zlasti pa organizacijo Balille.
Obtožnica navaja razne citate iz lista. Leta
1928 je »Borba« prenehala izhajati, mesto
nje pa so začeli zarniki, pravi dalje ob-
tožnica, izdajati tajen, hektografran list
pod imenom »Svoboda«. Tega lista je izšlo
sedem števk, zadnja dne 30. junija 1930.
Obtožnica navaja tudi iz tega lista razne ci-
tate in pravi, da imrgoli ta list najhujših za-
ljev proti italijanskemu narodu, dinastiji,
duceju in fašizmu, da je bujskal proti reži-
mu in ščeval proti lojalnim državljanom
slovenske narodnosti. Ko je bil izvršen
atentat na »Popolo di Trieste«, je ta list
odpravljal atentat z naslednjimi besedami:
»Ta atentat je dokaz, da še obstoja pravi-
ca. Ni onemogočeno nadaljnje izhajanje tega
lista, to je bil le resen opomin, opomin za
bodoče in kazen za zločine, ki jih je ta list
izvršil nad našim življenjem.«

Nadalje ugotavlja obtožnica, da je bil
poleg lista »Svoboda« razširjen med Slo-
venci in Hrvti tudi »Primorski glas«, ki
izhaja v inozemstvu in ki piše popolnoma
v enakem smislu.

Obtožnica očiata današnjim obtožencem
poleg atentatov na »Popolo di Trieste« in
na »Svetliniku zmage« še, da so v maju 1928
poskušali zažgati šolo v Tolminu, da so
dn 29. avgusta 1929 zažgali dečje zavetišče
v Proseku, da so ustrelili fašističnega poli-
cijskega agenta Kureta, da so zažgali šolo
v Zgoniku ter poskušali še letos zažgati
nekatero druge šole in dečje domove ter da
so umorili zakonca Marangoni.

Kazenski predlog

Državni tožilec zahteva ob zaključku
obtožnice za sedem obtožencev smrtno
kazen, za ostale pa tridesetletno
ječo.

Smrtno kazen zahteva za Bidovca,

Miloša, Valenčiča, Marušiča, Špangerja,
Obada in Ruplja.

Zaključek včerašnje razprave

Po obtožnici so bili prečitani razni
akti, protokoli in izvidi. Prečitana je bi-
la tudi zahteva očeta pokojnega novi-
narja Neria in fašistične stranke v Tr-
stu kot lastnice »Popola di Trieste«, da
se ju pripusti k proces u kot privatna
udeleženca. Sodišče bo o tem še sklepa-
lo. Pravilnik izrednega tribunala ne
pozna privatnega zastopstva in bo zato
ta predlog najbrž odklonjen.

Ob 6. je predsednik razprave prekinil
ter odredil nadaljevanje za jutri popol-
dne ob 3. Obtožence so odvedli zopet
v ječo in počasi se je praznila dvorana.
Niti v dvorani niti v mestu ni prišlo dan-
es do nobenega incidenta.

Tudi jutri bo še izpolnjena razprava
z raznimi formalnostmi. Interesantno je
da celokupni fašistični tisk danes ne pi-
še več o morilcih in teroristih, temveč
le še o »slovenskih antifašistih«.

Poslovni atentat na Cristinija

Trst, 1. septembra. r. Današnji listi po-
ročajo, da je bil včeraj v Bologni izvršen
atentat na vlak, s katerim se je peljal pre-
sednik izrednega tribunala general Cristini
iz Rima v Trst. Na progo je bila nastavlje-
na bomba, ki je eksplodirala v trenutku
ko je privozil vlak. Eksplozija je razdejala
la neki vagon, pri čemer sta bila dva po-
nika težje ranjena. Vlak je imel zaradi te-
ga trčeturno zamudo. Podrobnosti še ni-
so znane. Listi objavljajo le kratke slu-
ben komunikacije, ki pravi, da je bila na lice
mesta odposlana sodna komisija, da uvede
preiskavo in ugotovi napadalce.

Stroge odredbe za vstop v sodno dvorano

Trst, 1. septembra. č. Danes je bil ob-
javljen naslednji uradni komunikacije poli-
cijske prefekture: »Od ponedeljka 1. septem-
bra dalje je dovoljen pristop v poslopje
sodišča samo osebam, ki se izkažejo z le-
gitimacijo, izdano od policijske direkcije.
Izkaznice morajo imeti vse osebe razen čla-
nov izrednega tribunala, torej tudi držav-
ni uslužbenci sodišča, odvetniki in vsi dru-
gi, ki imajo kak opravka na sodišču vstevši
policijske uradnike, oficirje, karabinjerje
in miličnike.«

Ganljivo slovo od slavne vojaške zastave

Knjaževac, 1. septembra. č. Danes po-
polodne se je vršila na tukajšnjem kolo-
dvoru ganljiva svečanost. Spremili so nam-
reč na vlak staro častitljivo zastavo 14. peš-
polka »Prestolonaslednik Peter«. Tudi ta
zastava bo zamenjana dne 6. t. m. za nov
jugoslovenski prapor. Na kolodvoru se je
zbralo nad 2000 meščanov, ob vlaku pa je
bila postavljena vojska in vojaška godba.
Predsednik mestne občine je imel ganljiv
govor, v katerem je naglašal, da izročajo
sedaj Knjaževčani svojo svetinjo viteškemu
kraju s čistim srcem in z vsem ponosom.
Ta svetinja govori, kaj so Knjaževčani sto-
rili za ljubljene kraja in domovino. Na
čelu mnogih zmag so nosili očetje Knjažev-
čanov v svojih košenilih rokah to slavno
znamenje. Med govorom predsednika mest-
ne občine je občinstvo vseppek plakalo.
Končno se je poveljnik polka prisrčno za-
hvalil govorniku za njegove iskrene poslo-
vilne besede, nakar je vojaška godba za-
svirala državno himno.

Nova tržnica v Zagrebu

Zagreb, 1. septembra. n. Davi ob 8. je
bila svečano otvorenja nova zagrebska
mestna tržnica. Pri slovesni otvoritvi je bi-
lo navzočih mnogo mestnih zastopnikov z
županom dr. Skrljem na čelu, predstavniki
ki raznih gospodarskih ustanov, banke
uprave itd. Dr. Skrlj je v svojem govoru
naglašal veliko važnost te nove mestne
pridobitve. Za njim je govoril še neki mest-
ni zastopnik, nakar so si vsi povabljeni
ogledali novo tržnico.

Dr. Ramljak oproščen

Zagreb, 1. septembra. č. Danes dopolnd-
ne se je vršila pred velikim senatom prota-
jsneja sodišča kazenska razprava tokaj-
vokatu dr. Iv. Ramljaku, obtoženemu za
dejanja po čl. 1. točka 1. zakona o zaščiti
države in za prestopok po § 308 kazenskega
zakonika. Zastopnik javne obtožbe dr-
žavni tožilec dr. Grünwald je prečital ob-
tožnico, nakar je obtoženec zahteval ob-
dnevno. Španič je daljšega govora dokazoval
nedolžnost dr. Ramljaka. Senat petorice je
po daljšem posvetovanju res oprostil Ram-
ljaka krivde in kazni.

Šumadijski seljaki na ekskurziji

Križevci, 1. septembra. n. Danes je pri-
spela semkaj skupina šumadijskih selja-
kov, ki obiskujejo razne gospodarske in-
stitucije. Popoldne so gostje iz Srbije na-
daljevali pot v Podravino.

